

Gemeente
Halderberge

Verslag rondetafelgesprek mogelijke opvang vluchtelingen

23 februari 2016

23 februari 2016 kwamen in de avond verschillende individuele sprekers, belangenvertegenwoordigers en professionals van onder andere maatschappelijke instellingen, onderwijs en woningbouwvereniging bijeen om te praten over mogelijke opvang van vluchtelingen. Doel van de avond was om de bevindingen die er zijn voor mogelijke vluchtelingenopvang in Halderberge uit te diepen om zodoende meer zicht te krijgen op de kansen en bedreigingen die betrokkenen zien vanuit hun kennis, expertise en ervaring. De uitkomsten van het rondetafelgesprek en de enquête vormen de bouwstenen voor een beperkt aantal scenario's die worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Aanwezig

Insprekers raadsvergadering 24 september 2015.	Stichting Vrienden van Paulus	Seniorenraad
Wmo-raad	Stichting Milan	Surplus Welzijn
Protestantse gemeente	Borgesius Stichting	Ondernemerskring Halderberge
VluchtelingenWerk Halderberge	Amnesty International	Bernardusparochie
Samenstichting Hoeven i.o.	Stichting Openbaar Onderwijs	Samenstichting Stampersgat
GGD	Marklandcollege	SKO (kinderopvang)
Politie	Bernardus Wonen	

Inleiding

Na de opening door wethouder Jan Paantjens heeft het Ondersteuningsteam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV) een presentatie gegeven over opvang. Zij hebben uiteengezet hoeveel vluchtelingen ons land binnen zijn gekomen en waar zij voornamelijk vandaan komen. Ook is uitleg gegeven over het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom dat in december 2015 gesloten is tussen de Rijksoverheid en de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

Groepsgesprekken

De deelnemers zijn daarna uiteen gegaan in verschillende groepen voor groepsgesprekken. In deze gesprekken zijn aan de hand van thema's de verschillende mogelijkheden voor opvang verkend. De thema's zijn:

- Veiligheid en Leefbaarheid
- (jeugd) Zorg en Onderwijs
- Integratie en Locatie

Plenaire terugkoppeling

De resultaten van de groepsgesprekken aan het einde van avond teruggekoppeld naar alle aanwezigen. Hierbij waren ook de leden van de gemeenteraad van Halderberge aanwezig.

Een verslag van die terugkoppeling (en daarmee van de groepsgesprekken) wordt hieronder weergegeven. De vellen die tijdens de avond zijn ingevuld, staan in bijlage 1 onder aan het verslag.

Veiligheid en leefbaarheid

Algemeen

Kansen

Leefbaarheid en veiligheid hangen nauw met elkaar samen. De genoemde aspecten met betrekking tot deze twee thema's gelden voor zowel de noodopvang als reguliere opvang. Er bestaat een verschil tussen de landelijke discussie over de vraag of Nederland vluchtelingen moet opvangen en de lokale discussie of een gemeente een opvanglocatie moet realiseren. Bij de keuze voor een locatie moet gekeken worden of deze in of buiten de kern wordt gevestigd.

De acceptatiegraad voor een kleinschalige opvang wordt als hoger ervaren. Er bestaat een relatie tussen de omvang van de kern en het aantal vluchtelingen dat in die kern wordt gehuisvest. De inzet van voldoende vrijwilligers draagt bij aan de leefbaarheid en veiligheid van de omgeving. Verder is het belangrijk dat er in de opvanglocatie een aanspreekpunt aanwezig is voor inwoners die vragen of klachten hebben. Bij de opvang van vluchtelingen zou er meer aandacht moeten zijn voor integratie, zoals scholing etc. Vluchtelingen in de opvang moeten voldoende activiteiten kunnen ontplooiën. Die activiteiten moeten productief en zinnig zijn. Vluchtelingen die teruggestuurd worden, moeten gedurende hun verblijf in Nederland geen achterstand hebben opgelopen.

Bedreigingen

De opvang van vluchtelingen leidt tot vervreemding en cultuurvermenging. Dat leidt vervolgens weer tot polarisatie in de samenleving.

Noodopvang

Bij een kort verblijf heb je meer grip op de zaak. Het nadeel van een kort verblijf is dat er geen binding ontstaat tussen de vluchtelingen en de omgeving. Verder zou er een koppeling moeten zijn tussen de noodopvang en het statushouderschap, waarbij het hele traject binnen de gemeente plaats vindt.

Reguliere opvang

Voor wat betreft de leefbaarheid en veiligheid bestaan er positieve ervaringen met de opvang van vluchtelingen in het verleden in De Olmen in Hoeven.

Huisvesting vergunninghouders

Leefbaarheid: de huisvesting van statushouders moet niet leiden tot verdringing van gewone woningzoekenden. Veiligheid: waken dat geen 'getto's' worden gevormd; dat wil zeggen niet te veel statushouders bij elkaar zetten. Bedenk alternatieven voor de sociale verhuur om verdringing tegen te gaan: bijvoorbeeld containerwoningen of iets dergelijks.

(Jeugd)Zorg en Onderwijs

In het gesprek zijn de kernwoorden vooral draagvlak onder de samenleving en kleinschaligheid.

In de groep zijn zorgen geuit over de opvang van vluchtelingen. Er is aangegeven dat de zorgen groter zijn naarmate de schaal van de opvang groter wordt (meer vluchtelingen). Een professionele houding vanuit het onderwijs en zorg om te zorgen voor een goede opvang en aanpak zijn van groot belang.

Onder alle deelnemers is een hoofdlijn voor een aanpak die de gemeente kan volgen als het gaat om het bepalen van de soort opvang, dit is: eerst inventariseren van de moeilijkheden en de problemen die je kunt verwachten, vervolgens daarvoor oplossingen zoeken. Daarna

besluiten of die oplossingen te realiseren zijn. Hier hoort ook bij dat de benodigde middelen voor de oplossing ter beschikking gesteld worden. Pas daarna kan de schaal van de opvang (en dus de aantallen) worden bepaald.

Er wordt als aandachtspunt vanuit het onderwijs aangegeven dat op basis van ervaring en onderzoek is vastgesteld dat concentratie van kinderen van vluchtelingen in zowel primair als voortgezet onderwijs van belang is om tot goede resultaten te komen.

Het is van cruciaal belang dat het onderwijs aan kinderen van vluchtelingen niet ten koste gaat van andere kinderen. Dit geldt voor elke aanname van kinderen van vluchtelingen in het onderwijs. Er moeten ook voldoende middelen beschikbaar zijn (geld en capaciteit).

Verder is aangegeven dat er op dit moment al een grote druk is op de geestelijke gezondheidszorg. Het is nodig om te zorgen voor extra aandacht op dit gebied voor vluchtelingen, vanwege traumatische ervaringen

Ook het belang van het leren van de Nederlandse taal is naar voren gebracht. Het is belangrijk dat ouders ook snel de Nederlandse taal leren om te voorkomen dat er een kloof ontstaat tussen ouders en kinderen. Kinderen pikken snel een taal op. Als ouders de taal niet snel machtig worden, kunnen kinderen in een tweespalt terecht komen tussen hun oude cultuur (ouders) aan de ene kant en onze cultuur (via school) aan de andere kant.

Verder is aangegeven dat de gemeente aandacht moet hebben voor grote cultuurverschillen. Er is een voorbeeld genoemd van adoptie van nieuwkomers door Canadese wijken. Dit voorbeeld illustreert dat op de juiste (kleine) schaal veel kan worden opgelost.

Integratie en locatie

Uitgesproken wordt dat de gevluchte medemens opgevangen moet worden, maar dat hierbij de leefbaarheid van de bewoners van Halderberge niet mag worden aangetast. Het aantal vluchtelingen dient te worden beperkt en verdeeld te worden over de gemeente waarbij een goede openbare orde (taak gemeente), een kleinschalige opvang (bv in bestaande gebouwen) en inpassing in de buurt (in balans) en ook een menswaardig bestaan in de opvanglocatie voorop staan. Grootschalige opvang is ongewenst, mede omdat er in zo'n grote groep weer subgroepen ontstaan. Bij kleinschalige opvang kan ook gedacht worden aan (extra) opvang statushouders. Tevens moet er rekening worden gehouden met het economische belang van de inwoners; denk hierbij aan de waardedaling van woningen.

Er dient zo vroeg mogelijk te worden gestart met de integratie. Hierbij is het van belang dat er voldoende (lees veel) vrijwilligers beschikbaar zijn. Dit zal niet makkelijk zijn, omdat het sentiment hoe men aankijkt tegen de opvang van vluchtelingen de bereidheid tot het aanmelden als vrijwilliger beïnvloed. In wezen zijn er twee vormen van opvang. Enerzijds de opvang voor de korte periode; waarbij de integratie moeilijk is maar zeker al gedacht moet worden aan scholing, dagbesteding, informatie over Nederlandse normen en waarden. Anderzijds de langere opvang; waarbij gedacht moet worden aan veel verdergaande integratie. Hierin dient goed te worden gefaciliteerd door diverse partijen; denk hierbij aan het specifieke aandacht voor de verschillende instromers maar ook aan de instroming op de arbeidsmarkt. De suggestie wordt gegeven dat het bedrijfsleven "vluchtelingen of statushouders" adopteert en in plaats van arbeidsmigranten hen aan het werk kan helpen. Bestaande regelgeving maakt dit wel moeilijk.

De gemeente dient duidelijke afspraken te maken over de duur van de opvang. Spreek met het Rijk deadlines af en houd je daar ook aan als gemeente. Een betrouwbare overheid is noodzakelijk. Communiceer goed, wees transparant en maak zaken bespreekbaar.

BIJLAGE 1: Originelen verslagen groeps gesprekken

NOODOPVANG	LEEFBAARHEID	VEILIGHEID
6 tot 12 maanden circa 300 asielzoekers	KORT: GRIJ OP WARK GEEN BINDING: DRAGLCAK? KLEINSCHALIG = ACCEPTATIE RELATIE MET OPVANG VAN DE KERN VOLDOENDE VRIJWILLIGERS DRAGT BIJ AAN LEBE + VEILIGHEID	MET GRIJ OP WARK GEEN BINDING: DRAGLCAK?
Opvang AMV (Alleenstaande minderjarige vreemdelingen)	KOPPELING TUSSEN NOODOPVANG EN STATUSHOUDERSCHAP AANSPREEKPUNT IN OPVANG voor INWOHERS VERVEEMDING + CULTUURVERHENGING (LANDELIJK - LOKAAL)	
6 tot 12 maanden 50-100 personen in nieuw te bouwen units of bestaande gebouwen.	POLARISATIE	
Opvang 60, waarvan er 50 in de gemeente blijven		

7

REGULIERE OPVANG	LEEFBAARHEID	VEILIGHEID
300 tot 1500 + personen, minimale termijn vanaf 2 jaar (units) Motie 15.10.15 groter dan 600 personen te zware belasting Halderberge.	POSITIEVE ERVARINGEN VERLEDEN: OLHEN MEER AANDACHT VOOR INTEGRATIE: SCHOLING EN KEUZE LOCATIE: IN / BUITEN DE KERN VOLDOENDE ACTIVITEIT PRODUCTIEF + ZINNIG NIET TERUG ZONDER ACHTERSTAND.	
300 tot 600 personen, minimale termijn vanaf 2 jaar (units)		
200+ (satelliet) 2 tot 15 jaar In gebouwen en/of units.		
Reguliere opvang		

1

HUIVESTING VERGUNNINGHOUDERS	LEEFBAARHEID	VEILIGHEID
Extra statushouders opvangen	GEEN VERDRINGING VAN GEWONE WONINGZOEKENDEN. ALTERNATIEVEN VOOR SOCIALE VERHUUR	GEEN 'GETTO'S'.

CRISIS-NOODOPVANG (Deze vorm wordt beëindigd)	LEEFBAARHEID	VEILIGHEID
Crisisnoodopvang		

	INTEGRATIE	SOORT LOKATIE
300 asielzoekers	<ul style="list-style-type: none"> - OPVANG GEVLUCHTE MENSEN - LEIFOMGEVING WORD AANGETAST VOOR ANDERGEVAREN - AANTALLEN BEPERKEN EN VERDELEN OOR GEMEENTE - GRONDHOUDING: ZIJN WE BEREID OP OPVANG TE VERZORGEN - GOEDE OPENBAAR ORDE → IS TAAR OVERHEID 	
staande (ingen)	<ul style="list-style-type: none"> - OPVANG VOOR KORTE TERMIJN; INTEGREREN IS ^{aan} MOEILYK - ZO VROEG MOGELYK BESINNEN MET INTEGRATIE - VOOR INTEGRATIE ZIJN (VEEL) VRIJWILLIGERS NODIG - SENTIMENT BEINDEED Kijk op BEREIDHEID 	
nieuw te bouwen gebouwen.	<ul style="list-style-type: none"> - ECONOMISCH BELANG VAN INWONERS - PUIDELYKE AFSPRAKEN - DEADLINES - INTEGRATIE IN PERSPECTIEF ZIEN - TAAL LEREN BELANG RYK / NORMEN / WAARDE 	
er 50 in de	<ul style="list-style-type: none"> - VERSCHILLEN IN INSTROMERS - BETROUWBARE OVERHEID NODIG - ARBEIDS MIGRANTEN VERSUS ASIELZOEKERS - ADOPTIE ASIELZOEKER DOOR BEDRIJFS LEVEN MOGELYK MAKEN 	

INTEGRATIE	SOORT LOKATIE
<ul style="list-style-type: none"> - KLEINSCHALIGHEID → IN BESTAANDE GEBOUWEN - DOOR GROOTSCHALIGE OPVANG ONTSTAAN GROEPEN IS ONGEWENST ← STATUS HOUDERS - INDIEN KLEINSCHALIGE OPVANG ^{is} ZIJN WELKOM 	
<ul style="list-style-type: none"> - PASSEND IN DE BUURT. - IN BALANS - MOGELYK TOT LANGDURIGE OPVANG KAN OOK EEN OPTIE ZIJN - HERBY GOED FACILITEREN. 	
<ul style="list-style-type: none"> - MENS WAARDIG BESTAAN MOET MOGELYK ZIJN IN OPVANG LOKATE - GOEDE COMMUNICATIE BELANGRYK → TRANSPARANTIE / BESPREEKBAAR MAKEN 	

① inventariseren problemen → oplossing zoeken → Daarna pas
 + contracten + duwe bepalen
 kun/wil je die oploss
 ↓
 middelen

(draagvlak!)

NOODOPVANG	(JEUGD)ZORG	ONDERWIJS
6 tot 12 maanden circa 300 asielzoekers	<ul style="list-style-type: none"> - zorgen voor goede dagindeling is belangrijk voor geestelijke gezondheid - aandachtspunt: deuk op geestelijke gezondheid - grote cultuurverschillen - ouders snel NL leen + cultuur - idee: volwassenen tegenpeestare vragen nuttig maken + integratie 	<ul style="list-style-type: none"> - concentratie onderwijs is meest effectie - = ervaring - mag niet ten koste gaan van andere leerlingen - JO: niet direct gewolg → eerst schouklas - middelen zijn van groot belang - = - accepteren kinderen is belangrijk
Opvang AMV (Alleenstaande minderjarige vreemdelingen)	<ul style="list-style-type: none"> - <u>kleinschaligheid!</u> - VOORBEELD CANADA WAAR EEN Wijk MENSEN ADOPTEERT - BEWONERS — PROFESSIONALS - ONDERWIJS - KINDeropvang - GEZONDHEIDSZORG 	<ul style="list-style-type: none"> - WAARDEREN EERJ - DETERMIN - WERKEN
6 tot 12 maanden 50-100 personen in nieuw te bouwen units of bestaande gebouwen.		

(JEUGD)ZORG	ONDERWIJS
<ul style="list-style-type: none"> - zorgen voor goede dagindeling is belangrijk voor geestelijke gezondheid - aandachtspunt: deuk op geestelijke gezondheid - grote cultuurverschillen - ouders snel NL leen + cultuur - idee: volwassenen tegenpeestare vragen nuttig maken + integratie - <u>kleinschaligheid!</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - concentratie onderwijs is meest effectie - = ervaring - mag niet ten koste gaan van andere leerlingen - JO: niet direct gewolg → eerst schouklas - middelen zijn van groot belang - = - accepteren kinderen is belangrijk

(JEUGD)ZORG	ONDERWIJS
<ul style="list-style-type: none"> - ouders snel NL leen + cultuur - idee: volwassenen tegenpeestare vragen nuttig maken + integratie - <u>kleinschaligheid!</u> - VOORBEELD CANADA WAAR EEN Wijk MENSEN ADOPTEERT - BEWONERS — PROFESSIONALS - ONDERWIJS - KINDeropvang - GEZONDHEIDSZORG 	<ul style="list-style-type: none"> - middelen zijn van groot belang - = - accepteren kinderen is belangrijk

<ul style="list-style-type: none"> - ouders snel NL leen + cultuur - idee: volwassenen tegenpeestare vragen nuttig maken + integratie - <u>kleinschaligheid!</u> - VOORBEELD CANADA WAAR EEN Wijk MENSEN ADOPTEERT - BEWONERS — PROFESSIONALS - ONDERWIJS - KINDeropvang - GEZONDHEIDSZORG 	<ul style="list-style-type: none"> - middelen zijn van groot belang - = - accepteren kinderen is belangrijk
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - ouders snel NL leen + cultuur - idee: volwassenen tegenpeestare vragen nuttig maken + integratie - <u>kleinschaligheid!</u> - VOORBEELD CANADA WAAR EEN Wijk MENSEN ADOPTEERT - BEWONERS — PROFESSIONALS - ONDERWIJS - KINDeropvang - GEZONDHEIDSZORG 	<ul style="list-style-type: none"> - middelen zijn van groot belang - = - accepteren kinderen is belangrijk
--	--

① inventariseren problemen: → oplossing zoeken → daarna pas
 + → aantallen + duidelijke beelden
 kun/wil je die oplossen
 ↓
 middelen

GRUPEP 2

dragoolak!

NOODOPVANG	(JEUGD)ZORG	ONDERWIJS
6 tot 12 maanden circa 300 asielzoekers	<ul style="list-style-type: none"> - zorgen voor goede dagindeling is belangrijk voor geestelijke gezondheidszorg - aandachtspunt: alert op geestelijke gezondheidszorg - grote cultuurverschillen - ouders snel NL leren + cultuur - idee: volwassenen tegenpeestarte vragen nuttig maken + integratie 	<ul style="list-style-type: none"> - concentratie onder ↳ = evaluering - mag niet ten k ↳ leerlingen - JO: niet die - middelen 20 ↳ € ↳ accepteren 10